

Афоризмите в тази глава са взети от алманасите, които Бенджамин Франклин публикува от 1732 г. до 1758 г. под псевдонима Ричард Сондърс (или Бедния Ричард). Поредицата излиза всяка година в десетхиляден тираж, става своеобразен бестселър на своето време, донася изключителна популярност на автора си, немалко състояние и проправя пътя към политическата му кариера. В известен смисъл „Алманахът на Бедния Ричард“ е най-популярната книга в колониална Америка след Библията.

Със сигурност може да се твърди, че практичните по дух максими и афоризми от алманасите са изиграли определяща роля при изграждането на ценностната система на американците през 18 в., което несъмнено е била и целта на техния създател. Бенджамин Франклин – общественик, писател, учен, изобретател, политик и дипломат – ясно е съзнавал и своята роля на „баща-основател“ на американската нация. Заради изключителната им ритмика, пързавост, вътрешни рими и остроумие афоризмите в този раздел са представени гъбезично, което ще позволи на читателя да се докосне до автентичния изказ и мисъл на техния автор.

ЗА ПАРИТЕ И БОГАТСТВОТО

Пътят към богатството се определя само от две думи – усърдие и пестеливост.

The way to wealth depends on just two words, industry and frugality.

Ако искаш да станеш богат, мисли как да спестяваш повече, отколкото харчиш. Завладяването на Западните Индии не е направило Испания богата заради големите ѝ разходи.

If you'd be wealthy, think of saving, more than of getting: The Indies have not made Spain rich, because her Outgoes.

Онзи, който купува, трябва да има сто очи, а на онзи, който продава, и едно му е достатъчно.

He who buys had need have 100 Eyes, but one's enough for him that sells the Stuff.

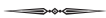
Бъди усърден в професията си, и ще научиш много. Бъди трудолюбив и пестелив, и ще бъдеш богат. Бъди умерен и въздържан, и ще бъдеш здрав. Бъди честен, и ще бъдеш щастлив.

Be studious in your profession, and you will be learned. Be industrious and frugal, and you will be rich. Be sober and temperate, and you will be healthy. Be in general virtuous, and you will be happy.

Кой е мъдър? Онзи, който се учи от всички. Кой е могъщ? Онзи, който е господар на чувствата си. Кой е богат? Онзи, който е доволен. Кой е мой? Никой.

Who is wise? He that learns from everyone. Who is powerful? He that governs his passions. Who is rich? He that is content. Who is that? Nobody.

Богатството не е на този, който го има, а на този, който му се наслаждава.

Wealth is not his that has it, but his that enjoys it.

Чувството на удовлетворение прави бедните хора богати; чувството на неудовлетворение прави богатите хора бедни.

Content makes poor men rich; discontent makes rich men poor.

Вземай каквото можеш и задръж каквото си взел. Това е философският камък, който ще обърне оловото в злато.

Get what you can, and what you get hold; 'Tis the stone that will turn all your lead into gold.

Ползването на парите е единственото предимство на това да имаш пари.

The use of money is all the advantage there is in having money.

Нищо освен парите не е по-сладко от меда.

Nothing but Money, is sweeter than Honey.

Онзи, който смята, че парите могат да направят всичко, вероятно е готов да направи всичко за пари.

He that is of the opinion money will do everything may well be suspected of doing everything for money.

Ако не знаеш цената на парите, отиди и се опитай да вземеш малко назаем.

If you would know the value of money, go and try to borrow some.

Ако не можеш да платиш за нещо, не го купувай. Ако не могат да ти платят за нещо, не го продавай. Прави това, и ще имаш спокойни нощи, ще запазиш добрия си бизнес и ще се освободиш от лошия.

If you can't pay for a thing, don't buy it. If you can't get paid for it, don't sell it. Do this, and you will have calm nights, with all of the good business you have now and none of the bad.

Онзи, който продава на вяра, губи много приятели и вечно търси пари.

He that sells upon trust, loses many friends, and always wants money.

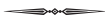
Пазарлъкът няма нито приятели, нито роднини.

Bargaining has neither friends nor relations.

Получи преди да пишеш, но пиши преди да платиш.

Receive before you write, but write before you pay.

Поддържай работилницата си и тя ще поддържа теб.

Keep thy shop and thy shop will keep thee.

Има трима верни приятели: старата съпруга, старото куче и готовите пари.

There are three faithful friends, an old wife, an old dog, and ready money.

Онзи, който плаща преди работата да бъде свършена, получава работа за едно пени вместо за две.

He that pays for Work before it's done, has but a pennyworth for twopence.

Плащай каквото дължиш, и ще знаеш какво притежаваш.

Pay what you owe, and you'll know what's your own.

Онзи, който говори зле за кобилата, ще я купи.

He that speaks ill of the Mare, will buy her.

Два пъти дава онзи, който дава бързо.

Twice he gives, who quickly gives.

На онзи, който е богат, не му се налага да живее пестеливо, а на онзи, който може да живее пестеливо, не му е нужно да бъде богат.

He that is rich need not live sparingly, and he that can live sparingly need not be rich.

Той не притежава богатство, то притежава него.

He does not possess Wealth, it possesses him.

Онзи, който чака богатството, никога не е сигурен за обяда си.

He that waits upon Fortune, is never sure of a Dinner.

Управлявай бизнеса си! Не се оставяй той да управлява теб.

Drive your business! Let not that drive thee.

Онзи, който умножава богатствата си, умножава и грижите си.

He who multiplies Riches multiplies Cares.

Ако човек изпразни кесията си в главата си, никой няма да може да му отнеме парите. Инвестицията в знания винаги е с най-добра лухва.

If a man empties his purse into his head, no man can take it away from him. An investment in knowledge always pays the best interest.

Нека честността и усърдието да бъдат твои постоянни другари и харчи едно пени по-малко, отколкото изкарваш. Тогава ще започнеш да намираш в гъжоба си пари, няма да те гонят кредитори, да те преследва нужда, да те мъчи глад и да те смразява студ.

Let honesty and industry be thy constant companions, and spend one penny less than thy clear gains; then shall thy pocket begin to thrive; creditors will not insult, nor want oppress, nor hunger bite, nor nakedness freeze thee.

Малката пълна къща, малкото изорано поле и малката добросърдечна жена са големи богатства.

*A little House well fill'd, a little Field well till'd,
and a little Wife well will'd, are great Riches.*

Най-добрата инвестиция е в инструментите на твоя занаят.

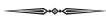
The best investment is in the tools of one's own trade.

Нуждата никога не сключва добри сделки.
Necessity never made a good bargain.

Леку печалби – тежки кесии.
Light Gains heavy Purses.

Леката кесия е тежко проклятие.
A light purse is a heavy Curse.